

Nr.: GAT-045	Verkmenntaskólinn á Akureyri	
Útgáfa: 10		
Dags.:23.02.2016		
Höfundur: AMJ		
Síða 1 af 2		
Landafræði NÁLÆ2AS05		
Námsáætlun haustönn 2019		

Kennari	Kristján Tryggvason (kristjan@vma.is)	Sk.st.	KTR
----------------	--	---------------	------------

Áfangalýsing: Í áfanganum er varpað ljósi á það hvernig maðurinn nýtir auðlindirnar en einungis sjálfbær nýting dugir til langframa. Umhverfisvernd er samofin sjálfbærri þróun en hvort tveggja er tekið fyrir. Ýmis lýðfræðihugtök eru kynnt og þjálfuð. Staðfræði er all stór hluti áfangans þar sem markmiðið er að vita hvar öll lönd heimsins liggja, þéttbýlisstaðir á Íslandi ásamt helstu fjörðum, eyjum, jöklum og leiðum. Lögð er áhersla á kortalæsi, kynnt eru helstu fyrirbærin í lofthjúpunum og hvernig vindakerfi jarðar ákvarða hvar helstu þurrka og úrkomsvæðin eru. Kynnt eru m.a. hin frjósömu jarðvegssvæði jarðar, græna byltingin og helstu gerðir landbúnaðar. Þróun landa og þróunarkvarðar eru teknir fyrir, iðnaður og viðskiptabandalög, borgvæðing og skipulagsmál. Nemandi vinnur sjálfstætt og í hópum að lausn verkefna. Áhersla er lögð á tengingu við umhverfi og reynsluheim nemenda, sjálfstæð og öguð vinnubrögð.

Markmið:

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- sjálfbærri þróun
- bauganeti og tímabeltum jarðar
- hvernig möndulhalli jarðar orsakar árstíðirnar
- ákvarðandi þáttum varðandi fólksfjölda og fólksfjölgunar- og neysluvandmálum
- lýðfræðiferli, fólksfjöldapýramíðum og helstu mælikvörðum á þróun landa
- vindakerfum jarðar og samspili við helstu þurrka- og úrkomusvæði jarðar
- Grænu byltingunni og áhrifum hennar
- helstu bandalögum sem Ísland tengist eða er hluti af

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- ræða og miðla hvað telst til sjálfbærrar þróunar og hvað ekki
- beita landakortum og rafrænum kortum til að lesa almennar upplýsingar
- beita ýmsum lýðfræðihugtökum, t.d. náttúruleg fólksfjölgun, fólksfjölgun, frjósemi, ungbarnadauði, lífslíkur og þéttbýlisstig
- skoða heiminn í ljósi beltaskiplingar hvað varðar þurr og vot svæði og tengsl við vindakerfi jarðar
- skoða atvinnugreinar og staðarval þeirra

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- tileinka sér gagnrýna hugsun og sjálfstæð vinnubrögð
- afla og meta heimildir og nýta þær í hagnýtum tilgangi
- nýta sér kortalykil t.d. til að finna út stærð þéttbýliskjarna, hæð og vegalengdir
- útskýra lýðfræðihugtök og tengja við sjálfbæra þróun
- greina, hagnýta og meta upplýsingar í margskonar formi (töluðu, rituðu og/eða myndrænu)
- tengja viðfangsefni áfangans við daglegt líf og umhverfi og gera sér grein fyrir notagildi hennar

Námsgögn: Landafræði, maðurinn – auðlindirnar – umhverfið. Þýdd af Jónasi Helgasyni. Mál og menning (Edda útgáfa) 2009. Kortabók (1996 eða yngri).

Áætlun um yfirferð og verkefni:

Vika	Námsefni	Verkefni
34–35	1. Landafræði - allt um heiminn (8 - 31) M.a. um auðlindanýtingu, hringrásir og sjálfbæra þróun. Kjarnasvæði – jaðarsvæði. Kort: bauganet, kortavarpanir, hæðarlínur. Heimsmyndin í tímans rás. Íslandskort og kortasaga.	Tímaverkefni úr köflum 1 og 2 Staðfræðiverkefni 1-2
35–36	2. Jörðin – reikistjarnan okkar (32 - 39). Ýmis lykilatriði fyrir tilvist lífs á jörðinni. Árstíðirnar og möndulhallinn. Tímabeltin og tímamunur.	
37–38	3. Mannkynið og búsetan (40 - 68). Tengsl ýmissa lífsskilyrða og þéttbýlis. Fólksfjöldapróun í heiminum og hvernig hún er tengd m.a. velmegun og menntun. Hugtök í lýðfræði kynnt: mannfjöldapýramíðar, frjósemisstuðull, náttúruleg fólksfjölgun. Fólksflutningar, þjóðir og landamæri. Íbúar landsins okkar.	Tímaverkefni úr 3. kafla Staðfræðiverkefni 3-4 Stöðupróf 1 úr köflum 1-3

Nr.: GAT-045	Verkmenntaskólinn á Akureyri	
Útgáfa: 10		
Dags.:23.02.2016		
Höfundur: AMJ		
Samþykkt: SHJ		
Síða 2 af 2	Landafraeði NÁLÆ2AS05	Námsáætlun haustönn 2019

39–41	4. Jarðskorpan (69 – 104) Innri gerð jarðar, landrek, eldstöðvar og jarðskjálftar. Berggrunnstytjar og landmótun frá ytri öflum.	Tímaverkefni úr kafla 4 Stöðupróf 2 úr 4. kafla
42–44	5. Vatnið – lífsnauðsynleg auðlind (124 - 159). Við sleppum þessum kafla nema bls. 130-131 sem koma inn á tvö af megin vandamálum mannkyns, þ.e. flóð og jarðvegseyðingu. Einnig bls. 138 sem kemur inn á endurbætta nýtingu vatnsins. 6. Veður, loftslag og gróðurfar. (160 – 201) Fellibyljir, lofthjúpur jarðar, vindakerfin, hiti, úrkoma, úrkomutegundir, loftslagsbelti. El Ninjó, hitahvörf, loftslagsbreytingar. Gróðurbelti jarðar. Gróður og jarðvegur á Íslandi.	Staðfræðikönnun/ sjálfspóf (2%) Tímaverkefni úr kafla 6 MOODLE æfing
44–45	Hópverkefni Land að eigin vali – upplýsingaöflun og kynning	
46	7. Lifað af landinu (202 - 231). Um jarðveginn, loftslagið og aðgengi vatns til ræktunar. Sjö greinar landbúnaðar. Íslenskur landbúnaður.	Tímaverkefni úr köflum 7 og 11
47–48	11. Ein jörð – margir heimar (312 - 337). Iðnríki - þróunarlönd. Grunnstoðir, þróunarkvarðar, einkenni, kröfur þróunarlandanna á iðnríkin. Frumkvöðlar. Íslensk þróunar-samvinna.	Stöðupróf 3 úr köflum 6,7,11
48–49	8. Iðnaður, viðskipti og samgöngur (232 - 252). Greinar atvinnulífsins, staðarval iðnaðar, alþjóðavæðing. Nauðsyn viðskipta, viðskiptasamningar og bandalög. Þróunarþríhyrningurinn. Val á flutningatækjum. Iðnaður og þjónusta á Íslandi. Undirbúningur fyrir lokapróf.	Tímaverkefni úr 8. kafla

Námsmat og vægi námsþátta:

Matsform:	☐ Símat	☒ Lokapróf/valið lokapróf	☐ Lokaverkefni
Námsmatsþættir	Lýsing námsmatsþátta	Vægl	
Lokapróf	Skriflegt lokapróf	60%	
Stöðupróf	Þrjú stöðupróf, 8% hvert. Tvö bestu gilda en engin sjúkrapróf tekin. Staðfræðikönnun/sjálfspóf (2%).	18%	
Vinna í tímum	Tímaverkefni / heimaverkefni	5%	
Gagnvirk æfing	MOODLE æfing og vinnubók.	7%	
Hópvinna	Gagnaöflun og kynning. Hver hópur velur sér land til kynningar.	10%	
	Samtals:	100%	
Annað: Til þess að ná áfanganum þarf nemandi að ná vissu lágmarki í staðfræði, þ.e. vera með 10 atriði rétt af 44 á lokaprófi.			

Dagsetning: 15. ágúst 2019

Undirritun kennara

 15.8.2019
Undirritun brautarstj., fagstj eða staðgengils